

MUSTAFA ALPASLAN'IN (1988-2015) ANISINA*

Feza Günergun

Türkiye, 31 Temmuz 2015 tarihinde elim bir trafik kazasında kaybettiği iki genç akademisyenin, Mustafa Alpaslan (d. 1988) ve eşi Zişan Güner Alpaslan'ın (d.1986) yasını tutuyor. Her ikisi de, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin gelecek vaat eden üyeleriydi. Mustafa Alpaslan, araştırma görevlisi olarak atandığı Ocak 2010'dan beri İlköğretim Bölümü'nün aktif bir üyesi oldu. Yüksek lisans tezinde, matematik tarihinin matematik öğretiminde kullanımını incelemekteydi. Kısa sürede meslektaşlarıyla birlikte, uluslararası matematik öğretimi kongrelerinde (özelikle ICME ve CERME) bildiri sunmaya başladı. Bu bildirimler çoğunlukla Mustafa Alpaslan'ın yüksek lisans ve doktora tezi için araştırdığı konulara dayanmaktaydı. Alpaslan ayrıca uluslararası ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi konusunda da aktifti: Kasım 2012 tarihinden bu yana *Matematik Tarihi ve Pedagojisi Bülteni*'nin Türkiye'deki dağıtımını üstlenmişti. Prag'da 2015 yılında düzenlenen CERME-9 kongresi sırasında Avrupa Matematik Öğretimi Araştırmaları Derneği'nin (European Society for Research in Mathematics Education) yönetim kuruluna seçildi. Araştırma faaliyetleri, onun Türkiye'deki kurumlardan (TÜBİTAK) ve uluslararası kuruluşlardan (ERME) burs ve ödenek almasına olanak sağladı.

Mustafa Alpaslan'ı doktora çalışmasına (danışman: Çiğdem Haser) başladığı 2011 yılında tanıdım. Profesör Gert Schubring (Bielefeld Üniversitesi, Almanya) ve Profesör Ali Sinan Sertöz (Bilkent Üniversitesi, Türkiye), Mustafa Alpaslan'a İstanbul Üniversitesi Bilim Tarihi Bölümü ile iletişime geçmesini tavsiye etmişlerdi. Zira araştırması, matematik tarihiyle ve de özellikle matematik öğretiminde matematik tarihinin kullanımıyla ilgiliydi. Mustafa Alpaslan, 20 Eylül 2011 tarihli çok nazık, mütevazı ve aynı zamanda merak dolu mesajında, Ortaçağ İslam ve Osmanlı matematikçilerinin çalışmalarına olan ilgisini ve bu çalışmalarını matematik öğretimiyle bütünleştirme isteğini ifade etmekteydi. Onun 2012 yılı başında Bilim Tarihi Bölümü'ne yaptığı ilk ziyaret, kısa bir sürede verimli bir işbirliğini başlattı. Mustafa, Bilim Tarihi Bölümü'nün genç araştırmacılarıyla iyi ilişkiler kurdu ve Bilim Tarihi doktora programından "Türkiye'de Bilim Dergileri" ve "Türkiye Bilim Literatürü" isimli dersleri aldı. Derslerden birincisi, Türk matematikçi Vidinli Tevfik Paşa tarafından 1867 yılında yayımlanan ve ilk Türk popüler bilim dergisi olan

---

* Bu yazı daha önce İngilizce olarak yayımlanmıştır. Bkz. *HPM* [History and Pedagogy of Mathematics] Newsletter No. 90, November 2015, pp.3-4 (<http://www.clab.edc.uoc.gr.hpm/>).

Mebahis-i İlmiye'yi tanımasını sağladı. Hem Ortaçağ İslam hem de 19. yüzyıl Avrupa matematiğini konu alan makalelerin bulunduğu dergi, hemen onun ilgisini çekti. Feza Günergün'un bu dergiyi inceleyen 2007 tarihli çalışması, dergide yayımlanan makaleleri matematik öğretiminde kullanma yolunda onu teşvik etti. M. Alpaslan, G. Schubring ve F. Günergün tarafından hazırlanan ortak bildiri, Mustafa Alpaslan tarafından Prag'da düzenlenen CERME-9'da sunuldu. 2015 tarihli bu bildiri, Alpaslan'ın son uluslararası bildirisi oldu. Kendisinden e-posta mesajı almış olanlar, mesajlarının altına eklediği, Henri Poincaré ve Niels Henrik Abel'in eserlerinden yaptığı alıntılarını hatırlayacaklardır. Bu alıntılar, onun bilim ve matematik tarihine verdiği önemi yansıtıyordu.

Solda, Mustafa Alpaslan, ilkokul yıllarındaki bir milli bayram kutlamasında (Bu fotoğraf M. Alpaslan tarafından '19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Spor ve Gençlik Bayramı'nda (19 Mayıs 2013) geçmişten bir anı olarak F. Günergün'a gönderilmişti); Sağda, ODTÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü'ndeki odasında (Kaynak: <http://users.metu.edu.tr/amustafa/>)

Mustafa ve Zişan 2013 yılında evlenmişlerdi ve birkaç ay içerisinde bir bebekleri doğacaktı. Aralık 2014'te Ankara'da kendileriyle bulduğumda, her ikisi de gelecekteki projelerine kaynak olacak ışıldayan fikirlerle doluydular ve Amerika'da araştırma yapmak için yaptıkları burs başvurusu konusunda umutluydular. Bu burs, trafik kazasından kısa bir süre önce verildi. Mustafa, dingin ve iyimser bir insandı. O, meslektaşlarına karşı gerçekten nazikti ve

onlara yardımcı olmaya her zaman hazırdı. Ölümü doğal bir olgu olarak görmesine şaşırarak şahit olmuştum. Bir keresinde, “Hayat bu, zamanı gelen gidiyor” demişti. Onun “zamanı” çok erken geldi ve ölümü çok zamansız oldu. Onu matematik öğretilimi ve matematik tarihine yaptığı katkılarından dolayı tanıyanlar için, Mustafa Alpaslan gelecek vaat eden genç bir bilim insanıydı. Arkadaşları, meslektaşları ve öğrencileri onu çok özleyecekler.

IN MEMORIAM MUSTAFA ALPASLAN (1988-2015)*

Turkey mourns the death of Mustafa Alpaslan and his wife Zıřan Güner Alpaslan (b.1986), two young academicians who tragically passed away in a traffic collision on 31 July 2015. Both of them were promising members of the Faculty of Education, Middle East Technical University (METU, Ankara). Mustafa Alpaslan became an active member of the Department of Elementary Education following his nomination as “Graduate Research and Teaching Assistant” in January 2010. Soon he started a MS thesis on the use of history of mathematics in elementary mathematics education. He also started to present, together with his colleagues, papers at the international congresses on Mathematics Education, especially at ICMEs and CERMEs. These were mostly based on topics he researched for his MS and PhD theses. Mustafa was also enthusiastic in establishing and keeping international contacts: He was the distributor of the *History and Pedagogy of Mathematics (HPM) Newsletter* for Turkey, since November 2012. In CERME-9 (Prague, 2015), he was elected Board Member of the European Society for Research in Mathematics Education (ERME). His research activities enabled him to receive scholarships and grants both from Turkish and international institutions (TUBITAK, ERME).

I came to know Mustafa when he undertook his doctoral thesis (supervisor: Çiğdem Haser) in 2011. Professors Gert Schubring (Bielefeld University, Germany) and Ali Sinan Sertöz (Bilkent University, Turkey) had advised him to contact the Department of the History of Science, Istanbul University, because his research was related to the history of mathematics; more precisely to the use of history of mathematics in mathematics education. In his very kind and modest but inquiring e-mail dated 20 September 2011, he revealed his interest in the works of medieval Islamic and Ottoman mathematicians and his wish to integrate them into mathematics education. Mustafa’s first visit to the Department of the History of Science, Istanbul, in early 2012 soon launched a fruitful collaboration. He established good contacts with the team of young researchers of the department and took two courses from the doctoral program in HS, namely “Science journals in Turkey” and

* This necrology has been published in *HPM* [History and Pedagogy of Mathematics] *Newsletter* No. 90 November 2015, pp.3-4. For the electronic version see <http://www.clab.edc.uoc.gr/hpm/>

“Scientific literature in Turkey”. The former course introduced to him the first Turkish popular journal *Mebahis-i ilmiyye* (Scientific themes) published in 1867 by the Turkish mathematician Vidinli Tefvik Pasha. The journal which included articles on both medieval Islamic and 19th century European mathematics immediately attracted his interest. An analysis of the journal published by F. Günergun in 2007 encouraged him to find a way of using its articles in mathematics education. The joint paper by Alpaslan, Schubring and Günergun would be the last paper he presented in an international conference (CERME-9, Prague, 2015). Those who received e-mails from Mustafa Alpaslan would surely remember the excerpts from Henri Poincaré and Niels Henrik Abel’s works, inserted at the bottom of his messages. Those reflected the importance of history of both science and mathematics in education and for the progress in sciences.

Mustafa and Zişan got married in 2013 and were looking for the birth of their child in a few months. When I met them in December 2014 in Ankara, they were both radiating ideas of future projects and hoping to get funds to do research in the United States. These funds were granted shortly before the tragic accident. Mustafa was a quiet and optimistic person. He was genuinely courteous towards his colleagues and ready to provide assistance. I was often surprised to witness the serene expression of this young person, who considered death as a natural phenomenon. He had once said “Such is life, one leaves when time is called”. His “time” came too early, too untimely. As a promising young scholar he had conveyed high expectations to all who knew him for his contributions to mathematics education and the history of mathematics. Mustafa will be sadly missed by his friends, colleagues and students.

Feza Günergun,
Department of the History of Science,
Istanbul University